

Người Tù Binh Đêm Giao Thừa

Phạm Hồng Ân

Tôi nhấc cái bao cát Mỹ lên cao, trút tất cả gia tài vào khoảnh quần tây-di túm ống của thằng Đực. Từ lọ dầu nhĩ thiên đường, thè bài cạo gió đến bọc ốt khô, đường cháy, thuốc rê, mắm ruốc, vắn vắn...Thằng Đực vừa cột ống quần, vừa đưa tay đuổi ruồi. Những con ruồi xanh mắt dầy, óm tong teo cứ chực chui vào mũi, vào tai, vào miệng... đám tù binh rách nát. Có con cả gan bu thẳng lên mu tay thằng Đực. Chúng nhao nhao kêu tíu tíu, chổng đít giành nhau hút chất bầy nhầy trong các mụn ghẻ, làm thằng Đực trần mình.....muốn són đái.

Tôi đứng bám vào hàng rào kẽm gai. Hàng rào ngăn ngang, chia hai khu vực giam giữ khác nhau. Bên này: tù chính trị. Bên kia: tù hình sự. Thằng Đực thuộc tù hình sự. Nó bị bắt từ năm 1976 đến nay. Án: tập trung cải tạo, không ghi thời hạn. Bởi tội danh: hành hung nhân viên công lực. Khi hỏi, tại sao đánh cán bộ? Nó lảm lì ngược mặt lên mây xanh, như nói chuyện với đất trời. Mẹ, tại y cà chớn, tui quánh cho bố ghét....

Tôi thương thằng Đực, vì nó thường chui rào qua khu chính trị, tìm tôi để xin thuốc hút. Nhiều lúc, tôi cũng đỏi meo, nhờ nó tiếp tế cho một ít. Xin qua xin lại nhiều lần, riết rồi thân nhau, coi nhau như anh em ruột thịt. Thằng Đực hút thuốc như ống khói tàu. Nó vừa được vợ thăm nuôi tuần trước, vài tuần sau, người ta thấy nó cầm bọc ny-long đi lượm tàn thuốc khắp nơi. Tàn thuốc lượm về, nó ngất bỏ chỗ đã hút, rồi trút phần thuốc còn lại vào túi. Chịu khó như thế, chẳng bao lâu nó được một túi thuốc lá tổng hợp rất ngon lành. Từ: thuốc rê, xuân lộc, hoa mai, đũa lạt, tam đảo...đến bên thành, sài gòn giải phóng.....rồi có cả: samit, đàn-hiu, ba số, vắn vắn.....Trời ơi, hương vị đậm đà! Mặc tình cho thằng Đực phun hơi nhả khói.

Chiều nay, chiều hai tám Tết. Chốc nữa, tôi và mười chín bạn tù khác sẽ được cách ly, để ngày mai trở về với gia đình. Chỉ còn vài tiếng đồng hồ thôi, khi cánh cửa các lán tù khép chặt lại, tôi sẽ thật sự xa thằng Đực, không biết bao giờ mới gặp lại. Chốn thâm sơn cùng cốc này, dầy dầy chướng khí. Mấy tháng đầu đến đây, tôi đã trải qua cơn sốt rét rừng tàn khốc. Thằng Đực phải đào tìm một loại rễ cây rừng, về bó vào tay tôi để chặn cơn rét. Buổi chiều, khi hết giờ lao động, nó nhảy ùm xuống dòng sông Đrây, lặn lế bơi ra xa, trầm ngâm đưa những mụn ghẻ toang hoác ra như cá. Chất lầy nhầy tanh tanh của ghẻ lở, vậy mà lòi cuốn được đám cá đỏi lác loài nào đó. Chúng đến rĩa mồi, và thằng Đực trần mình chịu đau...cho đến khi....lòn tay phía dưới, bắt dính các chú cá mới thôi. Lần đó, nó nấu cho tôi nồi cháo giải cảm tuyệt vời, ngon nhất trần đời.

Trại tù Xuyên Mộc là một trong những trại tù nổi tiếng khắc nghiệt ở miền nam. Hàng ngày, bọn tôi phải vào sâu trong rừng lao động nặng nhọc. Bữa ăn chính chỉ có le que vài lát khoai mì chua lè, hoặc dăm trái bắp đá nhai muốn rụng răng. Đói quá, bọn tôi nhắm mắt lại, tưởng tượng đến mâm cao cỗ đầy trên bàn tiệc, để cố nuốt chúng vào bụng. Nhưng càng nuốt, chúng càng dội ra, nóng ran cả cổ họng. Đói quá, bọn tôi quơ luôn cả cỏ dại cây hoang cho vào nôi. Có bữa ăn nhằm nắm độc, ói mửa suốt đêm, rồi... nằm xuôi tay chờ tử thần đến mang đi.

Thằng Đực may mắn hơn tôi, nó được vợ thăm nuôi đều đặn theo mỗi chu kỳ. Quà thăm nuôi của nó chẳng nhiều, chỉ quanh đi quẩn lại: khô, mắm ruốc, đường cháy, nước tương, thuốc hút... Nhưng, theo nó, tình nghĩa của con Út (tên vợ nó) tràn trề... Quan trọng ở chỗ thương yêu với nhau, lúc sa cơ thất thế như thế này. Tôi bất hạnh: ngày nào cũng nằm chèo queo, ngó ra cổng trại giam, trông tin vợ từng phút từng giây. Càng trông vợ, càng nghĩ quẩn. Tôi nghĩ đến những mối tình gãy gánh giữa đường. Những người đàn bà nhẹ dạ, đành tâm sang ngang, từ chồng bỏ con trong cảnh lao lung. Tôi nghĩ đến Tuyết, vợ tôi, đang chơi với giữa dòng đời khốn khổ. Liệu nàng có đứng vững được bằng đôi chân hiền thực, trước phong ba phủ phàng của thời cuộc?

Chiều xuống dần. Mặt trời vắt ngang trên các ngọn bằng lăng, chiếu ánh sáng gay gắt xuống trại tù. Thằng Đực gãi háng sột soạt. Những mụn ghẻ tượng mủ xanh, chực vỡ ra, lầy nhầy một cách xót xa. Chợt, nó lẩn xuống đáy quần, lòi ra lá thư chít chữ. Như một con sóc ranh mãnh, nó lẹ làng giúi vào túi áo tôi.

- Anh về, nhớ ghé nhà em. Tắm một chập cho sạch sẽ, mát mẻ. Đây là địa chỉ. Nhớ qua thẳng cầu chữ Y. Quẹo bên Phạm Thế Hiển. Nhà em ở cuối bên. Có con hẻm đi vào.....

Tôi ờ ờ, rít hơi thuốc lá thật sâu, rồi ém khói lại trong buồng phổi. Tôi muốn thâu ngắn hình ảnh thằng Đực vào tim, vào lòng. Tôi muốn giữ kỷ niệm với nó. Những kỷ niệm đầy ắp tình thương, đầy ắp cay đắng ngọt bùi.

Tiếng còi bỗng vang lên. Tiếng gã trật tự quát tháo ầm ĩ. Tù binh nhón nháo khắp nơi. Họ chạy vội ra sân, ngơ

ngác nhìn xung quanh. Gã trật tự chấp hai bàn tay lại, đưa lên ngang mồm, làm loa:

- Hai mươi tù sắp trả tự do, tập hợp. Chuẩn bị, chuyển trại.

Thằng Đực bỗng nẩy người lên, dang rộng đôi tay, nhào thẳng vào lòng tôi. Nó ôm tôi cứng ngắc, như sợ mất nhau. Nước mắt nó tuôn ra, lăn dài xuống má tôi, miệng tôi... mằn mặn.

- Về Bến Tre, nếu thất nghiệp. Anh nhớ lên con Út, vợ em. Con Út có vợ trái cây ở Phạm Thế Hiển. Nó sẽ bày anh cách mằn ăn, kiếm sống.

Tôi ờ ờ, tìm cách đẩy nó ra, chạy vội đến gã trật tự. Tôi không thèm quay đầu nhìn lại thằng Đực. Bởi tôi sợ tôi mềm lòng. Rồi sẽ tệ hơn nó, khóc rống lên như một đứa con nít.

Bến Phạm Thế Hiển tấp nập và dọc ngang những túp lều ổ chuột. Con hẻm vào nhà Út rối rắm như hang mối, chằng chịt những lối đi chia năm xẻ bảy. Tôi phân vân trước những lối đi. Lối nào cũng chật hẹp, tối tăm và ẩm ướt một cách nhớp nhúa. Tôi lật lá thư ra, hỏi thăm từng người. Cuối cùng, anh bán vé số dạo tình nguyện dắt tôi đến một khoang xe cũ, phía trước có vô số vỏ chai ngổn ngang.

- Đấy! Nhà cô Út đấy! Vào đi. Khom lưng xuống! Coi chừng, đừng cái trần cửa nghe cha nội!

Nhà Út là một khoang xe đồ cũ lâu đời. Vòm thấp, lỗ chỗ dấu mực nát. Chủ nhà phải che thêm vài tấm bạt tổng để tránh mưa gió. Tôi chui vào khoang xe. Khoang xe như một hang động mù mờ. Nếu không có ngọn đèn dầu leo lét trên bàn, tôi sẽ vấp ngã lung tung, bởi những đồ vật nằm vô trật tự trên sàn nhà. Một bà già đang ngồi nhai trầu bồm bồm, chào tôi.

- Thưa bác, cháu muốn gặp cô Út.

Bà già chỉ chiếc ghế trống.

- Cậu là khách quen của con Út ư? Ngồi chơi, chờ chút. Nó mắc ... đi khách.

Tôi lúng túng, nhìn vào phía trong. Tấm ri-đô màu cứt ngựa chắn ngang. Những cử động kỳ quái nào đó... đằng sau, dồn dập. Tiếng thiếu nữ lầu bầu, lẫn với tiếng quần áo loạt soạt, tiếng cài khuy áo... Rồi, tiếng gã đàn ông cười khoái trá. Giọng cười như xé toạc không gian, bay vút vào đầu tôi, khiến tôi choáng váng, quay cuồng. Tôi vội đứng dậy như lò xo, lấy lá thư ra, buông xuống mặt bàn.

- Có thư gửi cho cô Út.

Tôi chỉ nói có bấy nhiêu lời. Xong, cầm đầu cầm cổ chạy thực mạng ra khỏi con hẻm. Tôi không muốn nhìn thấy Út. Không muốn nhìn thấy người thiếu nữ hiện thực mà thằng Đực luôn mang ấn tượng đẹp đẽ trong lòng. Bây giờ, nàng đang làm cái nghề tệ hại nhất, xót xa nhất của một kiếp người.

Cồn Dơi hiện ra trong ánh sáng nhá nhem cuối ngày. Mùi trái cây thoang thoảng. Mùi hương cau thơm thơm, làm khừu giác của tôi chùng xuống, nồn nao một cách lạ kỳ. Chỉ còn khoảng đê ngắn nữa, tôi sẽ tới nhà. Sẽ gặp lại Tuyết, gặp lại con thơ, gặp lại hình ảnh thân yêu ngày nào. Rồi, việc gì xảy ra? Tuyết vẫn còn nguyên vẹn như xưa? Hay như con đò tách bến sang sông? Hay như dòng nước bỏ nguồn ra biển? Tôi lại nhớ đến con Út. Nhớ cái vợ trái cây tưởng tượng của nàng. Nhớ giọng cười khoái trá của gã đàn ông dâm dăng. Nhớ từng miếng thuốc thơm, từng keo mắm ruốc, từng con khô cá sặc mằn mòi... Nhớ những bữa cơm 'huy hoàng' ăn ké với thằng Đực. Bữa cơm đầm giọt mồ hôi, đầm giọt nước mắt tủi nhục của con Út.

Chỉ còn khúc quanh, chừng mười bước nữa, tôi sẽ đứng trước cây vú sữa ở sân nhà. Tôi sẽ gặp lại túp lều nhỏ bé quen thuộc. Túp lều do chính tay tôi đeo từng lỗ đũng đĩnh, chuốt từng mảnh cau tươi, và hi hục dựng lên đường hoàng - trước khi khăn gói vào tù. Túp lều được chị vợ tôi thương tình cho phép cất tạm, trên bờ đất ngoằn ngoèo những rễ cây chồm chồm.

Tôi đứng nép vào cây vú sữa, hồi hộp nhìn vào sân nhà. Thôi rồi! tất cả đã thay đổi hoàn toàn. Túp lều thân yêu ngày xưa, giờ không còn nữa. Thay vào đấy, là mái nhà khang trang, vách ván kín đáo. Và trời ơi! một gã đàn ông xa lạ nào đó, đang ngồi tỉnh queo, hút thuốc trước cửa. Gã mặc áo thun, quần đùi - chừng như có vẻ quen thuộc với căn nhà, từ lâu, rất lâu. Nghĩa là...không còn gì nói nữa. Tôi đã thua. Và đã thua một cách thảm hại. Sẽ không còn nguyên do nào để ở đây, để nhìn thấy nỗi đau vô cùng đang thấm dần vào gan ruột. Tôi phải đi. Đi khỏi đây. Về phương trời xa lạ nào khác dung thân, sống chuối ngày tàn. Nhưng, trước khi bỏ đi, tôi phải gặp người chị vợ, chân thành nói lời cảm ơn, từ tạ. Phải gặp con tôi, đặt vào gò má thương yêu của nó một nụ hôn cuối cùng.

Bằng qua đoạn mương cụt đầy lá khô, tôi quyết định bước vào nhà chị vợ. Vừa tới cửa, chị tôi mừng rỡ reo to, rồi ôm chầm lấy tôi, nghẹn ngào.

- Em mới về đấy ư? Sao? Có khổ lắm không? Lao động có cực không?

Tôi đẩy chị ra xa, lạnh lùng như kẻ xa lạ:

- Tôi muốn gặp con tôi lần cuối, trước khi tôi rời khỏi nơi đây...

Chị trợn mắt nhìn tôi. Nhìn tôi từ đầu tới chân.

- Há? Đi Đâu? Mày muốn bỏ vợ bỏ con hử?

- Ai bỏ ai thì tự biết lấy. Vậy chứ... thằng cha nội nào ngồi bên nhà tôi đó?

Tôi gằn giọng :

- Chị nói đi... Thằng cha nội nào?

Chị vĩnh môi, ngạc nhiên. Rồi... nhào đến ôm chầm lấy tôi, cười khà khà:

- Thằng quý Đó là Hai Lộc. Anh ruột con Tuyết. Nó từ thành phố dọn về đây gần ba năm nay. Nó cất nhà, thờ ông bà. Cái chòi đủng đỉnh của vợ chồng mày đã mục từ lâu, sập mẹ rồi !

Tôi há to mồm, nuốt từng lời chị. Những lời chị tuôn ra, lúc này, giống những ngọn roi quất vào lòng tôi, khiến tôi bật khóc lên như đứa con nít.

- Hai Lộc? Hai Lộc há? Trời ơi ! Mười năm rồi, không gặp nhau. Ảnh lạ quá ! Nhìn không ra. Còn vợ tôi?

Con tôi? Hiện tại, ở đâu?

- Trời ơi, em không được thư của mấy đứa cháu sao?

- Có được thư từ chi đâu? Sao? Chị cứ nói đi...

- Con Tuyết bệnh nặng hơn sáu tháng qua. Nó bị trụ tim, nằm bệnh viện khá lâu. Nó đang nghỉ tạm nơi nhà cô bày ở Mỹ Tho.

Nghe được bấy nhiêu lời. Tôi phóng thật nhanh ra sân, xách vội chiếc xe đạp của Hai Lộc đang dựng bên gốc vú sữa. Tôi đạp lia lịa, băng qua khu vườn tối om om, chạy thẳng ra Bến Tre, rồi.. nhảy xuống phà Rạch Miếu, vượt qua sông Tiền mệnh mông, để về Mỹ Tho gặp Tuyết, kịp giờ đón giao thừa.

Tuyết nằm trên giường, xanh xao vàng vọt như một tàu lá rũ. Cơ bệnh vật ngã nằng, làm thay đổi toàn diện nhan sắc. Nhưng, nó đã không thể vật ngã được, không thể thay đổi được lòng thủy chung của nàng. Tôi sà xuống, ôm nàng hôn như mưa bão điên cuồng. Tuyết cười rạng rỡ, nụ cười tràn đầy nước mắt. Thứ nước mắt của hạnh phúc vô cùng.

Đêm đó, tôi dìu Tuyết thức dậy cùng đón giao thừa. Chúng tôi như sống lại những ngày đầu tiên vừa mới quen nhau, những ngày hạnh phúc nhất trên đời. Và đêm đó, tôi đã ngủ một giấc thật say sưa. Trong giấc ngủ, tôi chợt thấy thằng Đực hiện ra. Nó hiện ra với thân thể đầy mụn ghẻ tanh hôi, nhưng tay vẫn khư khư ôm lấy cái bọc ny-long nhàu nát. Và cứ thế, nó lang thang khắp các lán tù, nhặt tàn thuốc vụn để quên đời...

Phạm Hồng Ân